EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2024 12 12
COM(2024) 566 final

KOMISIJOS ATASKAITA EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI

dėl Inovacijų fondo įgyvendinimo 2023 m.

TURINYS

1 INOVACIJŲ FONDAS 2

1.1 Inovacijų fondo indėlis siekiant ES politikos tikslų 3

2 INOVACIJŲ FONDO PAGRINDINIAI DARBAI 2023 M. 5

3 PAGRINDINIAI ĮGYVENDINIMO ĮVYKIAI 2023 M. 5

3.1 Paramos skyrimas pagal trečiąjį kvietimą teikti pasiūlymus dėl didelio masto projektų (LSC 2022) 5

3.2 Trečiojo kvietimo teikti pasiūlymus dėl nedidelio masto projektų (SSC 2022) paskelbimas ir pradinė pasiūlymų atranka 8

3.3 2023 m. kvietimo teikti pasiūlymus dėl Inovacijų fondo (IF23) paskelbimas 10

3.4 Bandomojo aukciono dėl nebiologinės kilmės kuro iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių (RFNBO) vandenilio (aukcionas IF23) paskelbimas 11

3.5 Pirmųjų dviejų projektų atranka pagal ES ir „Catalyst“ partnerystę 12

3.6 Projektų vystymo pagalba (PVP) 13

3.7 Dalijimasis žiniomis ir komunikacijos veikla 14

3.8 Sinergija su kitu finansavimu 14

4 BENDRA INOVACIJŲ FONDO PADĖTIS IKI 2023 M. PABAIGOS 15

4.1 Reguliariai rengiamų kvietimų teikti pasiūlymus rezultatų apžvalga 15

4.2 Projektų parengtumo lygis, įgyvendinimo padėtis ir iššūkiai 15

4.3 Geografinis pasiskirstymas 16

4.4 Remiami sektoriai 19

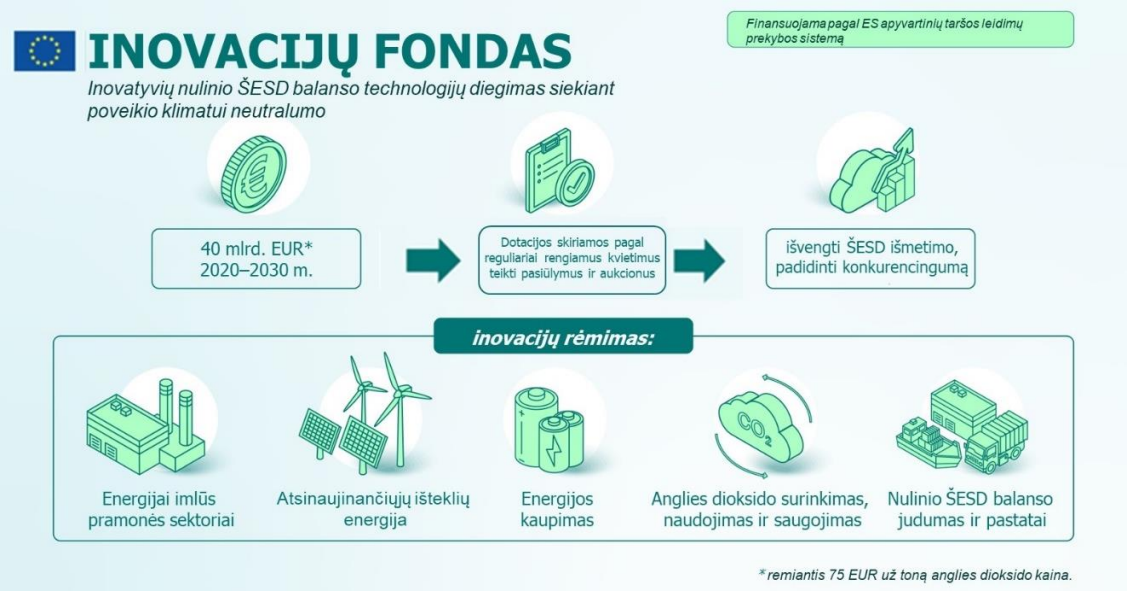
4.5 Išvengtas išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų (ŠESD) kiekis 21

5 IŠVADOS 23

1 INOVACIJŲ FONDAS

Inovacijų fondas (IF) yra viena didžiausių pasaulyje finansavimo programų, skirtų novatoriškoms komercinėms nulinio anglies dioksido išskyrimo ir mažo anglies dioksido pėdsako technologijoms pristatyti. Jo tikslas – pateikti rinkai naujus sprendimus, kaip sumažinti priklausomybę nuo iškastinio kuro sektoriuose, kuriems taikoma ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema (ES ATLPS), remiant Europos perėjimą prie neutralaus poveikio klimatui ekonomikos. IF finansuojamas iš pajamų, gautų parduodant ES ATLPS leidimus aukcionuose. Savo ruožtu iš šio fondo teikiamas finansavimas, daugiausia dotacijų forma, siekiant remti projektus penkiose pagrindinėse srityse (žr. toliau pateiktą 1 diagramą). IF lėšos šiuo metu daugiausia skiriamos skelbiant atvirus kvietimus teikti pasiūlymus arba konkurso procedūras (toliau – aukcionai). IF taip pat remia projektus teikdamas konsultavimo paslaugas (projektų vystymo pagalba – PVP) ir prisidėdamas prie derinimo operacijų su kitomis ES priemonėmis (pvz., „InvestEU“).

1 diagrama. Pagrindinės Inovacijų fondo sudedamosios dalys

Europos Komisijos **Klimato politikos generaliniam direktoratui (CLIMA GD)** tenka bendra atsakomybė už IF politikos formavimą ir įgyvendinimą. Komisija taip pat yra atsakinga už sprendimo dėl skiriamos finansinės paramos sumų priėmimą ir yra pavedusi **Europos klimato, infrastruktūros ir aplinkos vykdomajai įstaigai (CINEA)** skelbti bei vertinti kvietimus teikti pasiūlymus ir valdyti dotacijų susitarimus.

Pagal ES ATLPS direktyvos[1] 10a straipsnio 8 dalį Komisija kasmet Klimato kaitos komitetui teiks IF įgyvendinimo ataskaitą. Šioje ataskaitoje pateikiamas projektų, kuriems skirtas finansavimas, suskirstymas pagal sektorius ir valstybes nares ir analizė, kaip šie projektai padės siekti ES tikslo iki 2050 m. neutralizuoti poveikį klimatui.

Ši ataskaita apima Inovacijų fondo įgyvendinimą **iki 2023 m. gruodžio 31 d.**

[1] 2003 m. spalio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/87/EB, nustatanti šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos leidimų sistemą Sąjungoje ir iš dalies keičianti Tarybos direktyvą 96/61/EB, OL L 275, 2003 10 25, p. 32.

1.1 Inovacijų fondo indėlis siekiant ES politikos tikslų

Pagrindinis IF tikslas tebėra remti priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimą sektoriuose, kuriems taikoma ES ATLPS, ir prisidėti prie ES šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimo tikslų, nustatytų Europos klimato teisės akte[2], kartu remiant neatidėliotinus politikos prioritetus ir prisidedant prie ekonomikos pertvarkos kuriant naujus švarios pramonės verslo modelius.

- Numatoma, kad iki 2023 m. pabaigos įgyvendinant 104 IF portfelio projektus per pirmąjį veiklos dešimtmetį bus išvengta 442 mln. tonų išmetamo anglies dioksido ekvivalento (CO_2 ekv.), taip prisidedant prie Europos klimato teisės akte nustatytų išmetamo ŠESD kiekio mažinimo tikslų ir iki 2050 m. neutralizuojant poveikį klimatui. Numatoma, kad įgyvendinant tokį projektą kaip „NorthSTOR+“, per pirmąjį veiklos dešimtmetį bus išvengta 34,5 mln. tonų CO_2 ekv., nes bus sukurta novatoriška stacionari ličio baterijų energijos kaupimo sistema, pagrįsta technologija, kuri iš pradžių buvo skirta elektrinių transporto priemonių pramonei.

- Iš IF skirta 715 mln. EUR šešiolikai vandenilio sektoriaus projektų finansuoti. Iš viso IF portfelio projektų gyvavimo laikotarpiu bus pagaminta 6,54 mln. tonų vandenilio. Numatoma, kad šis skaičius padės siekti ES tikslo didinti vandenilio iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių gamybą, kaip nurodyta tokiuose teisės aktuose kaip planas „REPowerEU“[3] ir Atsinaujinančiųjų išteklių energijos direktyva, taip pat Europos vandenilio strategijoje. Pavyzdžiui, įgyvendinant projektą „Holland Hydrogen“, Roterdamo uoste numatoma pagaminti 1,3 mln. tonų atsinaujinančiųjų išteklių vandenilio naudojant 400 MW galios elektrolizerį, t. y. 10 kartų galingesnį nei bet kuris šiuo metu Europoje įrengtas elektrolizeris.

- Iš IF buvo skirta 177 mln. EUR dotacija keturiems projektams, susijusiems su biodegalais ir biologinio perdirbimo įrenginiais, kuriais prisidedama prie „ReFuelEU“ reglamente ir biometano veiksmų plane nustatytų alternatyviųjų degalų kūrimo tikslų, taip pat remiamas Reglamento dėl iniciatyvos „FuelEU Maritime“[4] įgyvendinimas. Pavyzdžiui, pagal projektą „FirstBio2Shipping“ numatoma gaminti ir tiekti jūrų sektoriui 6 mln. normaliųjų kubinių metrų biodujų per metus (Nm3 per metus), 2 400 tonų biometano per metus ir 5 000 tonų biologinio CO_2 per metus.

---

[2] 2021 m. birželio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1119, kuriuo nustatoma poveikio klimatui neutralumo pasiekimo sistema ir iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 401/2009 ir (ES) 2018/1999, (Europos klimato teisės aktas), OL L 243, 2021 7 9.

[3] 2023 m. vasario 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2023/435, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2021/241, kiek tai susiję su skyriais „REPowerEU“ ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planuose, ir iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1303/2013, (ES) 2021/1060 bei (ES) 2021/1755 ir Direktyva 2003/87/EB, OL L 63, 2023 2 28.

[4] 2023 m. rugsėjo 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2023/1805 dėl atsinaujinančiųjų energijos išteklių ir mažo anglies dioksido pėdsako kuro naudojimo jūrų transporto sektoriuje, kuriuo iš dalies keičiama Direktyva 2009/16/EB, OL L 234, 2023 09 22.

- Iš IF iš viso skirta 360 mln. EUR vienuolikai projektų, tiesiogiai susijusių su saulės, vėjo ir geotermine energija. Šia IF parama tiesiogiai prisidedama prie Atsinaujinančiųjų išteklių energijos direktyvos ir plano „REPowerEU“ tikslų, susijusių su atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybos vystymu ir ES jūrų energetikos strategijos plėtojimu[5]. Visų pirma penkiems vėjo energijos sektoriaus projektams bus skirta 135 mln. EUR, kurie tiesiogiai padės diegti technologijas, numatytas ES vėjo energetikos dokumentų rinkinyje. Pavyzdžiui, įgyvendinant projektą „HIPPOW“, Danijoje kuriamas naujas jūros vėjo elektrinių modelis. Vien prototipas galės tiekti energiją 7 000 namų ūkių per metus, o iki 2030 m. šis skaičius gali padidėti 700 kartų ar daugiau.

- Iš IF skirta 91 mln. EUR dotacijų šešiems projektams, susijusiems su einamosios paros elektros energijos kaupimu, ir 190 mln. EUR energijos kaupimo komponentų gamybos projektams, taip prisidedant prie Baterijų reglamento[6] tikslo skatinti baterijų vidaus žiedinę ekonomiką, kaip matyti iš tokių projektų kaip „GigaArctic“ – ličio jonų baterijų gigafabriko Norvegijoje, kuris per metus gamins 29 gigavatvalandes elektros energijos (GWh per metus).

- Iš IF skirta 709 mln. EUR vienuolikai projektų, susijusių su atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybos komponentais arba energijos kaupimu, finansuoti. Iš jo taip pat 1,08 mlrd. EUR skirta šešiems projektams, susijusiems su anglies dioksido surinkimo ir saugojimo (CCS) technologijomis, ir 3,45 mlrd. EUR skirta 59 projektams, susijusiems su energijai imliais pramonės sektoriais. Todėl IF jau padeda siekti bendrų Poveikio klimatui neutralizavimo pramonės akto[7] ir Pramoninio anglies dioksido tvarkymo strategijos[8] tikslų. Vienas tokio indėlio pavyzdžių – projektas „HynCrease“, kurį įgyvendinant projektuojamos, statomos ir pristatomos elektrolizės ir kuro elementų gamybos linijos naudojant novatoriškus dengimo metodus ir automatizavimo procesus. Pagal kitą projektą – „TopSOEC“ – bus pastatytas 500 megavatų galios kietojo oksido elektrolizės elemento (SOEC) gamybos įrenginys. Pagal projektą „Elan“ bus gaminamos anodinio grafito medžiagos, kurios, kaip numatoma, bus naudojamos 846 000 elektrinių transporto priemonių. Galiausiai, Islandijoje įgyvendinant projektą „Silverstone“, komerciniu mastu diegiamas CO_2 surinkimas ir nuolatinis mineralinių išteklių saugojimas.

---

[5] Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „ES jūrų atsinaujinančiųjų išteklių energijos potencialo išnaudojimo žengiant į neutralaus poveikio klimatui ateitį strategija“, COM(2020) 741 *final*.

[6] 2023 m. liepos 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2023/1542 dėl baterijų ir baterijų atliekų, kuriuo iš dalies keičiama Direktyva 2008/98/EB bei Reglamentas (ES) 2019/1020 ir panaikinama Direktyva 2006/66/EB, OL L 191, 2023 7 28.

[7] 2024 m. birželio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/1735 dėl priemonių sistemos Europos nulinio balanso technologijų gamybos ekosistemai stiprinti sukūrimo, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2018/1724, OL L, 2024/1735, 2024 6 28.

[8] Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Siekis – plataus užmojo pramoninis anglies dioksido tvarkymas ES“, COM/2024/62.

2 INOVACIJŲ FONDO PAGRINDINIAI DARBAI 2023 M.

1. Paramos skyrimas pagal trečiąjį kvietimą teikti pasiūlymus dėl didelio masto projektų (LSC 2022)
2. Trečiojo kvietimo teikti pasiūlymus dėl nedidelio masto projektų (SSC 2022) paskelbimas ir pradinė pasiūlymų atranka
3. 2023 m. kvietimo teikti pasiūlymus dėl Inovacijų fondo (IF23) paskelbimas
4. Bandomojo aukciono dėl RFNBO vandenilio (aukcionas IF23) paskelbimas
5. Pirmųjų projektų atranka pagal ES ir „Catalyst“ partnerystę
6. Papildoma projektų vystymo pagalba įgyvendinant projektus
7. Atnaujinta teisinė sistema[9] siekiant užtikrinti, kad IF: i) būtų visiškai suderintas su naujausiais ATLPS direktyvos pakeitimais ir ii) jo veikla būtų grindžiama pirmaisiais įgyvendinimo metais įgyta patirtimi.
8. Komunikacijos ir dalyvavimo veiklos įgyvendinimas konkrečiuose sektoriuose pagal kiekvieną kvietimą teikti pasiūlymus.

3 PAGRINDINIAI ĮGYVENDINIMO ĮVYKIAI 2023 M.

3.1 Paramos skyrimas pagal trečiąjį kvietimą teikti pasiūlymus dėl didelio masto projektų (LSC 2022)

2022 m. lapkričio 3 d. Komisija paskelbė trečiąjį kvietimą teikti pasiūlymus dėl didelio masto projektų, finansuotinų iš Inovacijų fondo, kuriems skirtas biudžetas – 3 mlrd. EUR. Šis kvietimas buvo skirtas projektams, kurių numatomos kapitalo sąnaudos vienam projektui sudaro daugiau kaip 7,5 mln. EUR. Pirmą kartą kvietimas buvo suskirstytas į keturias temas: i) bendroji tema, kuriai skirtas 1 mlrd. EUR biudžetas; ii) švarių technologijų vandenilio gamybos, atsinaujinančiųjų išteklių energijos ir energijos kaupimo komponentų gamyba, kuriai skirtas 700 mln. EUR biudžetas; iii) novatoriškas elektrifikavimas pramonėje ir novatoriška vandenilio gamyba bei naudojimas, kuriems skirtas 1 mlrd. EUR biudžetas, ir iv) bandomųjų projektų objektų statyba ir eksploatavimas, kuriems skirtas 300 mln. EUR biudžetas. Kvietimo teikti pasiūlymus rezultatai buvo paskelbti 2023 m. liepos 13 d.

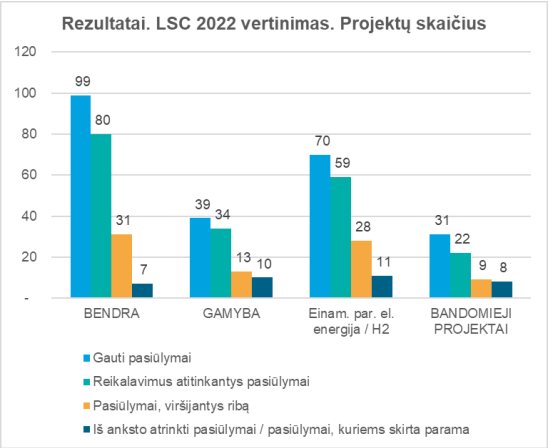
Pagal kvietimą pateiktuose 239 pasiūlymuose iš viso buvo prašoma 22,8 mlrd. EUR dotacijų, t. y. šešis kartus daugiau nei turimas biudžetas. Atlikus vertinimą, 41 pasiūlymo teikėjai buvo pakviesti rengti dotacijų susitarimus. Iki 2023 m. pabaigos buvo pasirašyti 36 dotacijų susitarimai, kurių bendra paramos vertė – 3,3 mlrd. EUR[10]. Numatoma, kad įgyvendinant

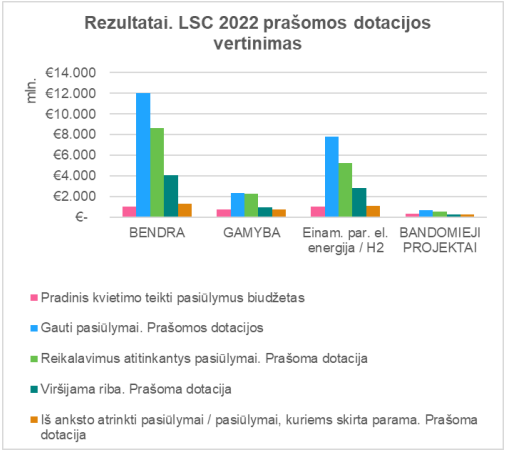
[9] 2023 m. lapkričio 21 d. atnaujintas Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2019/856.

[10] Buvo taikoma lankstumo taisyklė, pagal kurią turimas biudžetas gali būti padidintas iki 20 proc.

projektus, kuriems skirta parama, per pirmąjį veiklos dešimtmetį kartu bus išvengta maždaug 223 mln. tonų išmetamo CO_2 ekv. Pirmieji projektai turėtų būti pradėti įgyvendinti 2024 m., o iki 2027 m. bus pradėta daugiau kaip pusės jų (64 proc.) veikla.

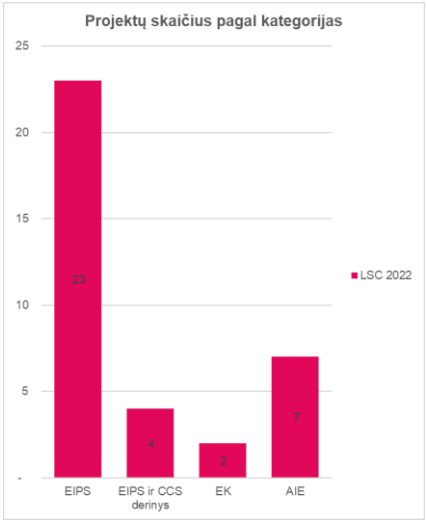
2 diagrama. LSC 2022 vertinimo rezultatai

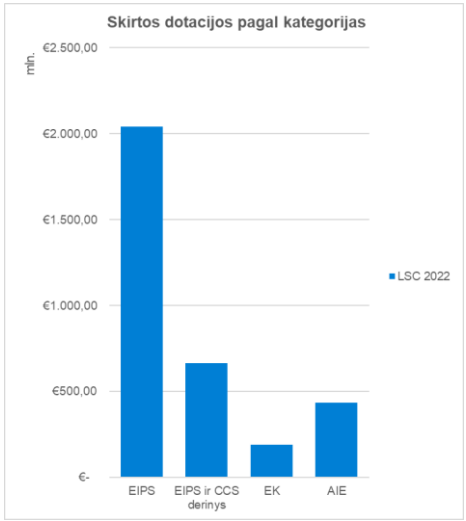

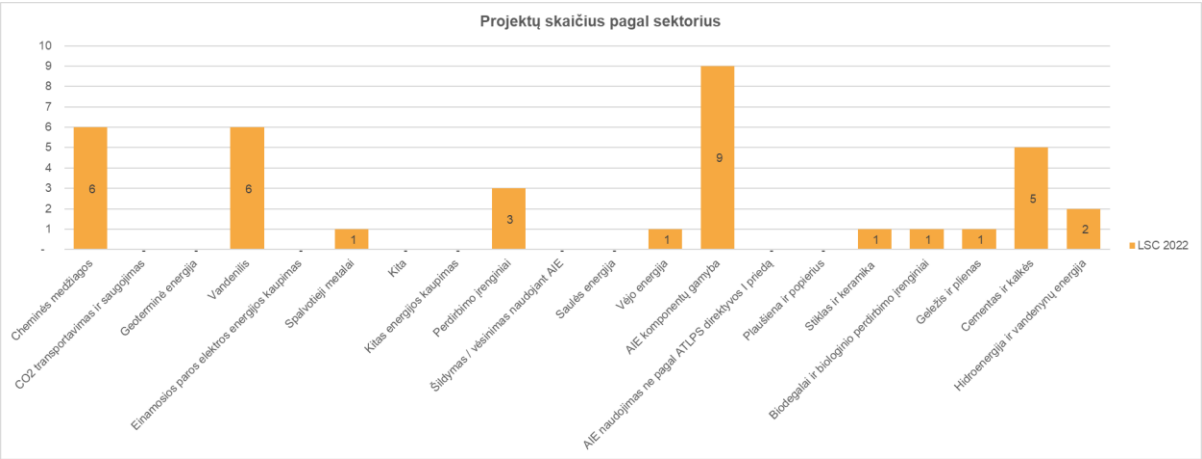
Dauguma projektų, kuriems buvo skirtos dotacijos, priklausė energijai imlių pramonės sektorių kategorijai (23 pasiūlymai, kuriuose prašoma 66 proc. turimo biudžeto), o didžioji jų dalis buvo susijusi su atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybos komponentų, cheminių medžiagų ir vandenilio pakategorėmis.

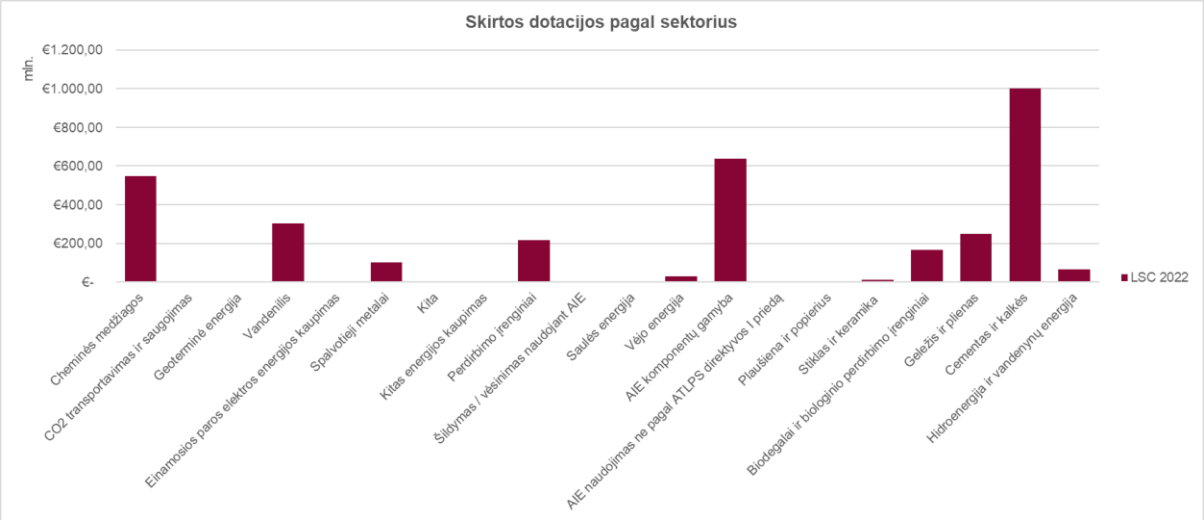
3 diagrama. Projektų, kuriems skirta parama pagal LSC 2022, kategorijos

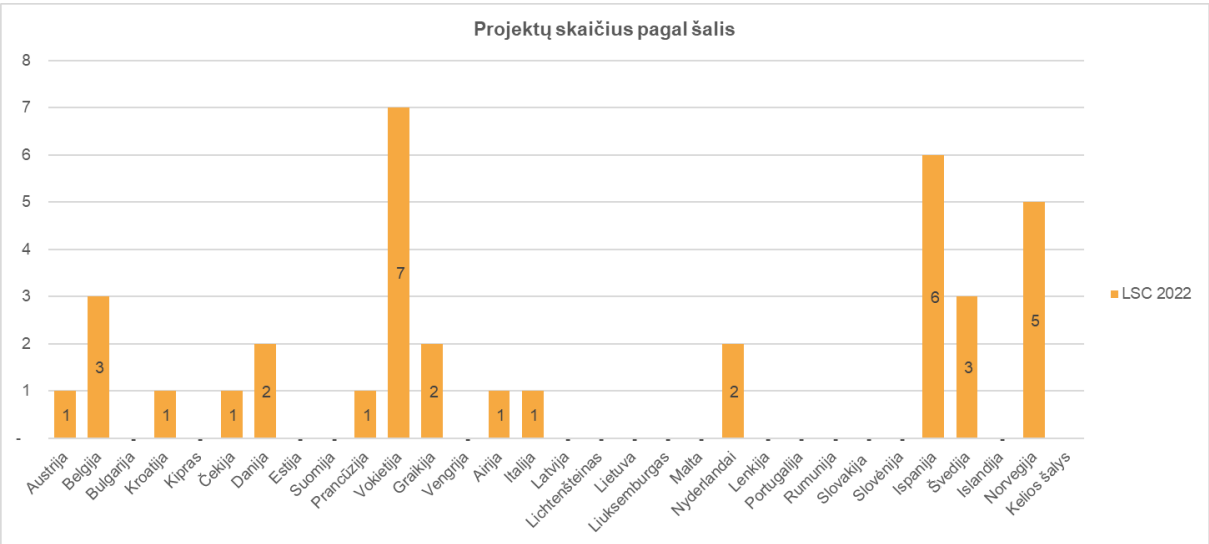
4 diagrama. Projektų, kuriems skirta parama pagal LSC 2022, sektoriai

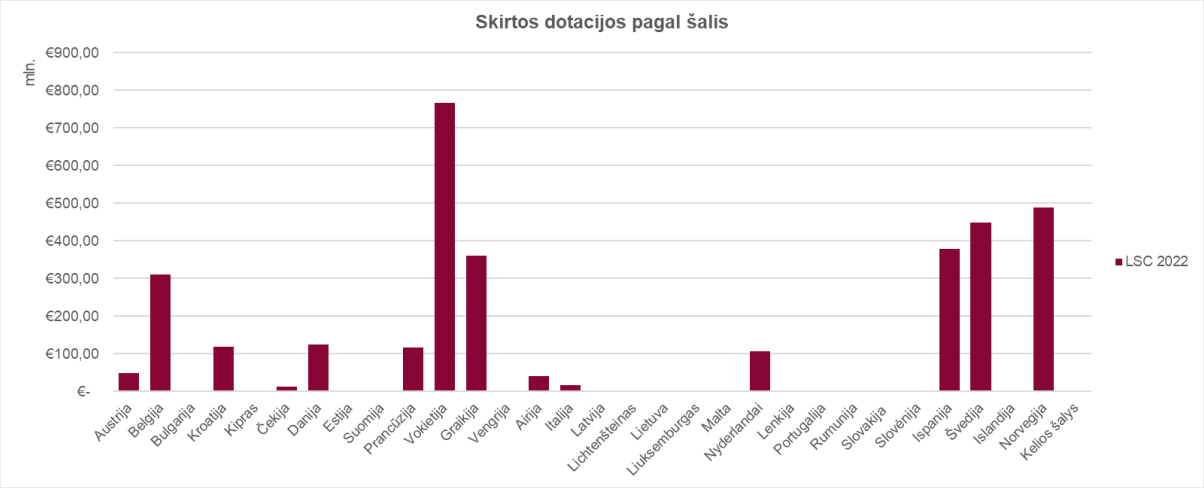

Projektai, kuriems skirta parama, vykdomi 14-oje skirtingų Europos šalių, visų pirma Vokietijoje (septyni), Ispanijoje (šeši) ir Norvegijoje (penki).

5 diagrama. Geografinis projektų, kuriems skirta parama pagal LSC 2022, pasiskirstymas

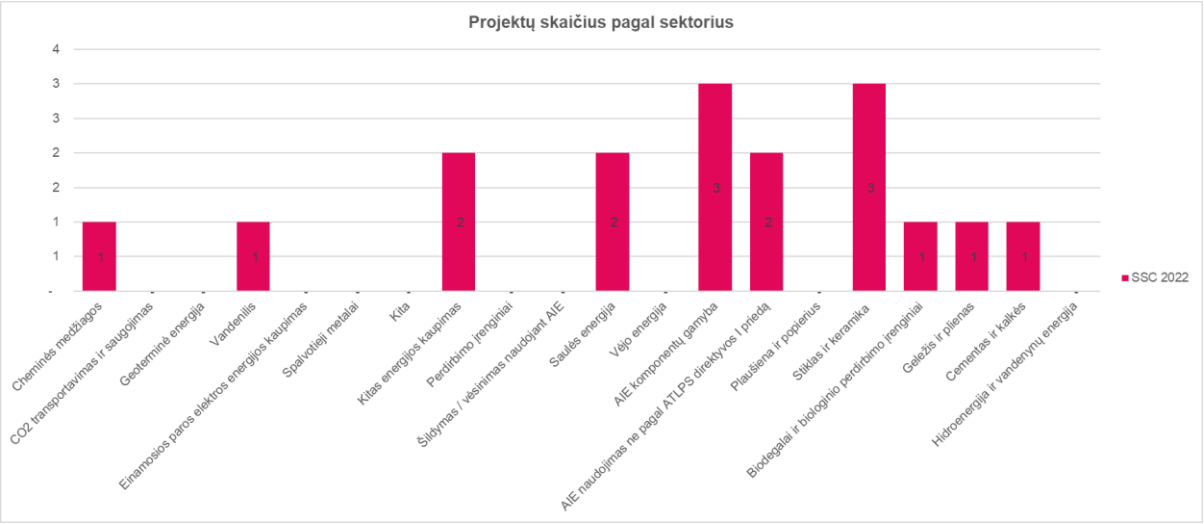

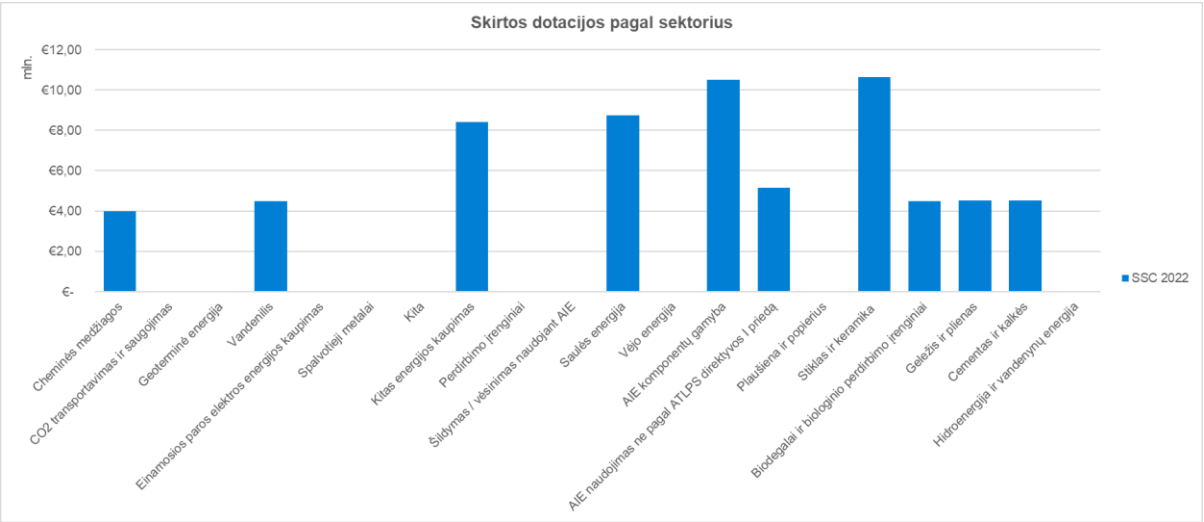
3.2 Trečiojo kvietimo teikti pasiūlymus dėl nedidelio masto projektų (SSC 2022) paskelbimas ir pradinė pasiūlymų atranka

2023 m. kovo 30 d. Komisija paskelbė trečiąjį kvietimą teikti pasiūlymus dėl nedidelio masto projektų, kurio biudžetas – 100 mln. EUR, o numatomos kapitalo sąnaudos vienam projektui yra 2,5–7,5 mln. EUR.

72 pasiūlymuose, pateiktuose pagal šį kvietimą, buvo prašoma 289 mln. EUR dotacijų, t. y. beveik tris kartus daugiau nei turimas biudžetas. Kvietimo teikti pasiūlymus rezultatai buvo paskelbti 2023 m. gruodžio 19 d. Atlikus vertinimą, dotacijos susitarimo rengimo procesui buvo pateikta 17 pasiūlymų, kurių bendra vertė – 65,4 mln. EUR. Numatoma, kad įgyvendinant atrinktus projektus, per pirmąjį veiklos dešimtmetį bus išvengta maždaug 1,8 mln. tonų išmetamo CO_2 ekv. Daugiausia dotacijų skirta atsinaujinančiųjų išteklių energijos (aštuoni projektai) ir energijai imlios pramonės (septyni projektai) kategorijų projektams; taip pat buvo gerai atstovaujama stiklo, keramikos ir statybinių medžiagų bei atsinaujinančiųjų išteklių energijos komponentų gamybos kategorijoms (kiekvienai jų priklausė po tris projektus). Toks kryptingumas atitinka didelio masto projektų kryptingumą ir skirtingus įvairių sektorių poreikius, susijusius su projektų dydžiu.

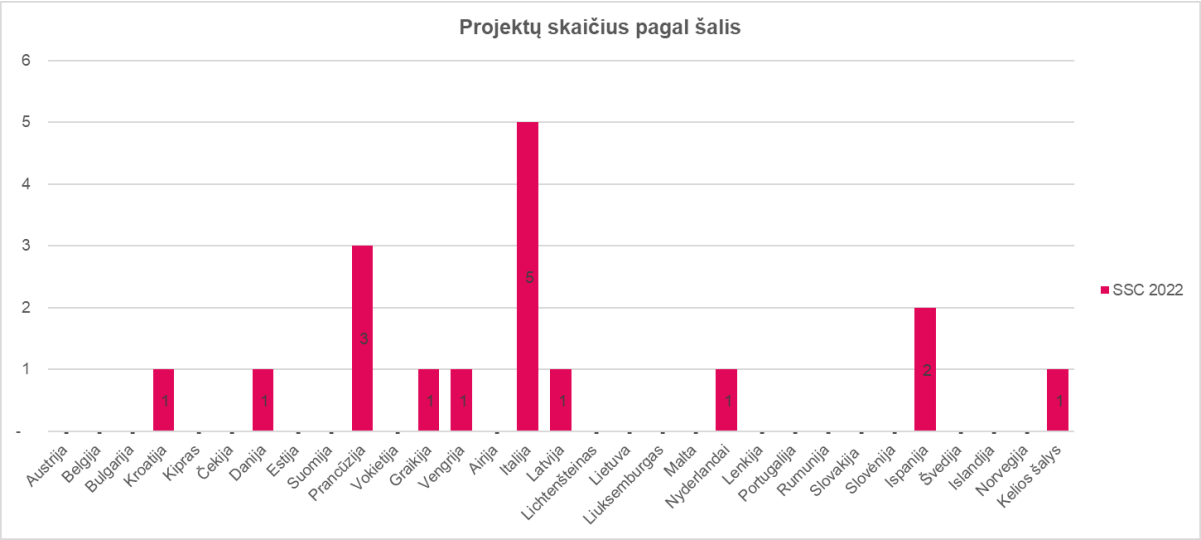
6 diagrama. Pagal SSC 2022 atrinktų projektų sektoriai

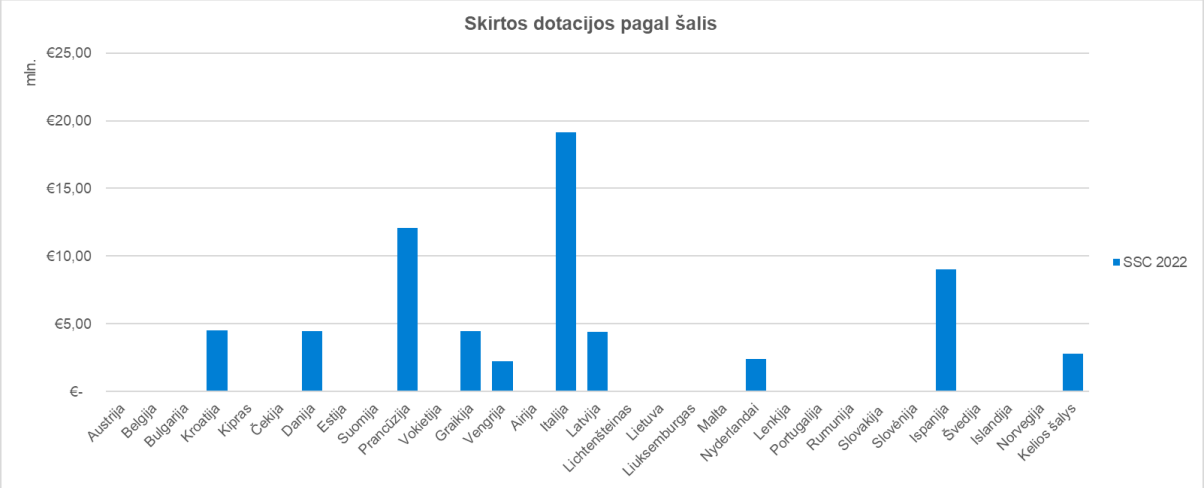

Kalbant apie geografinį atstovavimą, pagal šį kvietimą teikti pasiūlymus dėl Inovacijų fondo paramos buvo pateikti pasiūlymai dėl 23 reikalavimus atitinkančių šalių projektų, o tai rodo, kad švarių technologijų ir ES žaliosios pramonės finansavimui reikalinga parama yra geografiškai plačiai pasiskirsčiusi. Atlikus vertinimą, parama buvo skirta projektams iš 10 skirtingų šalių, iš kurių daugiausia projektų vykdoma Italijoje (penki).

7 diagrama. Pagal SSC 2022 atrinktų projektų šalys

Kadangi finansavimas projektams buvo skirtas 2024 m. II ketv., išsamesnė informacija apie šio kvietimo teikti pasiūlymus rezultatus bus pateikta IF 2024 m. metinėje ataskaitoje.

3.3 2023 m. kvietimo teikti pasiūlymus dėl Inovacijų fondo (IF23) paskelbimas

Kvietimas buvo paskelbtas 2023 m. lapkričio 23 d. ir jam buvo numatytas 4 mlrd. EUR biudžetas, skirtas novatoriškų priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo technologijų diegimui remti.

Šis kvietimas teikti pasiūlymus buvo pirmasis, kuriame buvo derinamos skirtingo dydžio projektų temos ir skirtingos tematikos:

- bendras priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimas (didelio masto) – 1,7 mlrd. EUR skiriama projektams, kurių kapitalo sąnaudos viršija 100 mln. EUR;

- bendras priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimas (vidutinio masto) – 500 mln. EUR skiriama projektams, kurių kapitalo sąnaudos sudaro 20–100 mln. EUR;

- bendras priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimas (nedidelio masto) – 200 mln. EUR skiriama projektams, kurių kapitalo sąnaudos sudaro 2,5–20 mln. EUR;

- švarių technologijų gamyba – 1,4 mlrd. EUR skiriama projektams, kurių kapitalo sąnaudos viršija 2,5 mln. EUR ir kuriuose daugiausia dėmesio skiriama atsinaujinančiųjų išteklių energijos komponentų gamybai, energijos kaupimui, šilumos siurbliams ir vandenilio gamybai;

- bandomasis projektas – 200 mln. EUR skiriama projektams, kurių kapitalo sąnaudos viršija 2,5 mln. EUR ir kuriuose daugiausia dėmesio skiriama esminiam priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimui. Buvo laikoma, kad bandomaisiais projektais užtikrinamas aukštesnis inovacijų lygis, kaip matyti iš veiklos aplinkos, tačiau dar nebuvo tikimasi, kad juos įgyvendinant bus vykdoma didelio masto komercinė gamyba.

Projektai buvo atrinkti remiantis šiais paramos skyrimo kriterijais: galimybė sumažinti išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį; inovacijų lygis; parengtumas; atkartojamumas ir išlaidų efektyvumas. Po naujausios ES ATLPS direktyvos[11] peržiūros šiame kvietime teikti pasiūlymus taip pat leista dalyvauti jūrų, kelių transporto ir pastatų sektoriams. Dar viena naujovė buvo papildomų taškų, kurie gali būti skiriami tam tikrų rūšių projektams, įvedimas.

Kvietimas teikti pasiūlymus baigėsi 2024 m. balandžio 8 d., o rezultatai turėtų būti paskelbti iki 2024 m. pabaigos. Todėl šio kvietimo teikti pasiūlymus rezultatai bus įtraukti į IF 2024 m. metinę ataskaitą. Pagal šį kvietimą teikti pasiūlymus pateiktiems projektams, viršijantiems vertinimo ribas, pirmą kartą bus suteiktas STEP ženklas[12].

3.4 Bandomojo[13] aukciono dėl nebiologinės kilmės kuro iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių (RFNBO) vandenilio (aukcionas IF23) paskelbimas

[11] 2023 m. gegužės 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2023/959, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2003/87/EB, nustatanti šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos leidimų sistemą Sąjungoje, ir Sprendimas (ES) 2015/1814 dėl Sąjungos šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos rinkos stabilumo rezervo sukūrimo ir veikimo.

[12] Naujas ES kokybės ženklas, kuris bus suteiktas aukštos kokybės projektams, kuriais prisidedama prie Europos strateginių technologijų platformos (STEP) tikslų įgyvendinimo. STEP ženklu siekiama sudaryti palankesnes sąlygas šiems projektams pasinaudoti tolesnėmis viešosios ir privačiosios paramos galimybėmis.

[13] Šis pirmasis aukcionas buvo laikomas bandomuoju, o jo metu įgyta patirtis turėjo būti panaudota tolesniuose aukcionuose.

2023 m. lapkričio 23 d. Komisija pradėjo pirmąjį Inovacijų fondo aukcioną dėl RFNBO vandenilio gamybos, vykdomą pagal Europos vandenilio banko[14] finansavimo priemonę. Pagrindiniai šio vandenilio iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių aukciono tikslai buvo šie: i) sumažinti atotrūkį tarp gamybos sąnaudų ir su paklausa susijusio noro mokėti; ii) remti kainų susidarymo mechanizmą ir rinkos formavimą; iii) padėti sumažinti projektų riziką bei sutelkti privačias investicijas ir iv) sumažinti pasiūlymų teikėjams tenkančią administracinę naštą, palyginti su reguliariai skelbiamais kvietimais teikti pasiūlymus.

Bandomojo aukciono biudžetas siekė 800 mln. EUR ir jis buvo skirtas Europos ekonominėje erdvėje (EEE) įsikūrusiems RFNBO vandenilio gamintojams remti. Parama bus teikiama kaip fiksuota priemoka ne ilgesniam kaip 10 metų laikotarpiui. Parama projektams bus teikiama tik vykdant sertifikuotą ir patikrintą vandenilio iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių gamybą. Aukcionas baigėsi 2024 m. vasario 8 d., jo metu buvo pateikti 132 pasiūlymai iš 17 skirtingų valstybių narių.

Pirmą kartą aukcione buvo taikoma aukcionų kaip paslaugos schema, pagal kurią valstybės narės galėjo remti savo teritorijose vykdomus projektus, kurie atitiko kriterijus, bet IF jų neatrinko dėl biudžeto apribojimų. Vokietija buvo pirmoji valstybė narė, pradėjusi taikyti aukcionų kaip paslaugos schemą ir Vokietijos projektams skyrusi papildomą 350 mln. EUR paramą iš biudžeto.

Šio kvietimo teikti pasiūlymus rezultatai bus įtraukti į IF 2024 m. metinę ataskaitą.

3.5 Pirmųjų dviejų projektų atranka pagal ES ir „Catalyst“ partnerystę

Be kvietimų teikti pasiūlymus ir aukciono dėl vandenilio iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių, Inovacijų fondas skyrė 220 mln. EUR paramąES ir „Catalyst“ partnerystei (be 200 mln. EUR pagal programą „Europos horizontas“), suteikdamas „InvestEU“ garantiją papildančią žaliąją priemoką.

Partnerystę 2021 m. Glazge vykusioje COP 26 įgyvendinti pradėjo Pirmininkė Ursula von der Leyen, Pirmininkas Werneris Hoyeris ir „Breakthrough Energy“ įkūrėjas Billas Gatesas. Ja siekiama plėtoti Europoje vykdomus didelio masto žaliųjų technologijų projektus ir skatinti investicijas į ypatingos svarbos klimato technologijas. Partnerystė įgyvendinama pagal partnerystę „Breakthrough Energy Catalyst“, kurią įgyvendinant atrinktiems projektams teikiamas nuosavas kapitalas ir dotacijos, ir pasitelkiant Europos investicijų banką (EIB), kuris teikia kvazinuosavo kapitalo / rizikos skolos finansavimą (suteikiant „InvestEU“ garantiją papildančią žaliąją priemoką), kuris papildomas programos „Europos horizontas“ dotacijomis. Tai pirmoji Inovacijų fondo finansavimo užtikrinant sinergiją su kitomis ES priemonėmis patirtis.

[14] Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui dėl Europos vandenilio banko (COM(2023) 156 *final*).

2023 m. gruodžio mėn. vykusioje COP 28 partnerystė paskelbė apie paramą pirmiesiems dviem projektams:

- „Ottana“ („Energy Dome“). Bendrovė „Energy Dome“ Sardinijoje sukūrė CO_2 bateriją, kuri yra suskystinto CO_2 pagrindu sukurtos ilgalaikio energijos kaupimo technologijos dalis. Šiam projektui EIB suteikė 25 mln. EUR vertės rizikos skolos paskolą, užtikrinant IF „InvestEU“ garantiją;
- „FlagshipOne“ („Ørsted“)[15]. Vykdant Danijos energetikos bendrovei „Ørsted“ priklausantį ir Švedijoje įgyvendinamą projektą buvo numatyta, kad iš surinkto biogeninio CO_2 ir vandenilio iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių kasmet bus pagaminama apie 55 000 tonų e. metanolio, skirto laivybos pramonei, ir kad tai bus didžiausias Europoje integruotas e. metanolio gamybos įrenginys.

Tuo metu, kai buvo paskelbta ši ataskaita, paramai gauti pagal partnerystę buvo atrinktas trečias projektas „Rondo“, susijęs su elektros energijos naudojimo šilumai gaminti technologija, taip pat buvo vertinami kiti projektai.

3.6 Projektų vystymo pagalba (PVP)

Pagal IF PVP programą perspektyviems projektams, kurių nebuvo galima atrinkti dėl jų mažesnio parengtumo lygio, teikiama specialiai pritaikyta parama konsultavimo paslaugų forma. PVP siekiama padėti šiems neatrinktiems projektams, kad jų projektų pasiūlymai būtų toliau tobulinami, taip sudarant palankesnes sąlygas potencialiai sėkmingoms paraiškoms dėl vėlesnių IF kvietimų teikti pasiūlymus, taip pat dėl kito finansavimo. PVP įgyvendina EIB.

2023 m. Komisija teikė PVP 26 projektams, dėl kurių iki metų pabaigos buvo laukiama PVP sutarties pasirašymo arba jie buvo įgyvendinami. Nuo programos pradžios paramos sutartis pasirašyta dėl 39 projektų ir buvo įvykdytos 32 PVP užduotys.

Teigiamas PVP poveikis tapo akivaizdus 2023 m. Projektas, kurio pasiūlymas nebuvo atrinktas pagal LSC 2020 kvietimą teikti pasiūlymus, buvo atrinktas pagal LSC 2022 kvietimą teikti pasiūlymus, o taip pat atrinkti dar trys projektai pagal LSC 2020. Panašiai buvo atrinktas ir pagal SSC 2021 pateiktas projektas, kai dėl jo buvo pakartotinai pateiktas pasiūlymas pagal SSC 2022.

PVP ne tik suteikiama galimybė projektų savininkams tobulinti savo pasiūlymus, kad ateityje galėtų sėkmingai pateikti paraišką IF finansavimui gauti, bet ir sudaromos palankesnės sąlygos naudotis kitomis finansavimo galimybėmis. Pavyzdžiui, du projektai, kuriems teikiama PVP, buvo įtraukti į bendro intereso projektų (BIP) sąrašą, dar du projektai, finansuojami pagal partnerystę „Breakthrough Energy Catalyst“ (įskaitant projektą „Ottana“, kuriam skirta parama pagal ES ir „Catalyst“ partnerystę), gavo EIB PVP paramą, o keturiems papildomiems projektams buvo skirtos nacionalinės dotacijos arba jie pelnė pripažinimą.

[15] Tuo metu, kai buvo paskelbta ši ataskaita, bendrovė „Ørsted“ paskelbė, kad ji projektą nutrauks.

3.7 Dalijimasis žiniomis ir komunikacijos veikla

Dalijimasis žiniomis yra esminė IF dalis, nes juo remiamas IF remiamų technologijų ar sprendimų atkartojimas ir spartesnis skverbimasis į rinką, taip palengvinant grįžtamosios informacijos apie politiką teikimą.

2023 m. IF toliau rengė teminius dalijimosi žiniomis praktinius seminarus, sudarydamas palankesnes sąlygas sektorių diskusijoms ir keitimuisi praktine patirtimi tarp projektų, kuriems teikiama IF parama. Šiais metais surengti keturi dalijimosi žiniomis renginiai, susiję su: CO_2 transportavimo ir saugojimo rinkos kūrimu kartu su atitinkamais Europos infrastruktūros tinklų priemonės fondo projektais (kovo 30 d.); vandeniliu (rugsėjo 19 d.); energijos kaupimu (spalio 10 d.) ir CCS technologijomis (lapkričio 28 d. įvykęs uždaras renginys).

2023 m. sausio 19 d. Komisija kartu su CINEA surengė Inovacijų fondo 2023 m. švarių technologijų konferenciją. Renginyje dalyvavo politikos formuotojai, investuotojai, pramonės lyderiai ir kiti suinteresuotieji subjektai, kurie didino viešųjų ir privačiųjų finansuotojų informuotumą apie įvairias Inovacijų fondo teikiamas verslo galimybes. Renginio metu vietoje iš viso dalyvavo 120 dalyvių, o prie tiesioginės transliacijos internetu prisijungė apie 2 000 dalyvių – tai rodo, kad renginys pasiekė daugybę susidomėjusių potencialių suinteresuotųjų subjektų ir pareiškėjų.

Paskelbus kvietimus teikti pasiūlymus, Komisija ir CINEA surengė keletą praktinių seminarų, kad pristatytų kvietimų teikti pasiūlymus tekstus, pateiktų pasiūlymų teikimo proceso gaires ir atsakytų į visus su atitinkamais kvietimais teikti pasiūlymus susijusius klausimus.

2023 m. (kovo 29 d. ir spalio 6 d.) Komisija taip pat surengė reguliarius du kartus per metus vykstančius IF ekspertų grupės susitikimus. Šių susitikimų tikslas buvo surinkti valstybių narių ir pramonės atstovų nuomones apie įgyvendinimą per metus ir IF ateities perspektyvas.

3.8 Sinergija su kitu finansavimu

IF siekia užtikrinti sinergiją ir suderinamumą su kitomis paramos investicijoms priemonėmis, pavyzdžiui, galimą jo ir ES bendrosios mokslinių tyrimų ir inovacijų programos (t. y. programų „Horizontas 2020“ ir „Europos horizontas“) sinergiją. Siekiant skatinti tokią sinergiją, 2023 m. buvo imtasi įvairių konkrečių veiksmų.

Pavyzdžiui, keliomis atitinkamomis programos „Europos horizontas“ 2023–2024 m. darbo programos temomis (visų pirma pagal 4 ir 5 veiksmų grupes) pareiškėjai buvo skatinami į savo pasiūlymus įtraukti verslo modelio strategiją ir galimybių studiją, kurios vėliau galėtų padėti pagrindą galimoms būsimoms paraiškoms IF. Be to, į penktosios veiksmų grupės 2023 m. darbo programą įtraukta tema, skirta remti penkis koordinavimo ir paramos veiksmus, kuriais siekiama skatinti programos „Horizontas“ projektų ir Inovacijų fondo sinergiją. Visi penki koordinavimo ir paramos veiksmai pradėti įgyvendinti 2023 m. sausio mėn.

Be to, 2023 m. vasario 8 d. Inovacijų fondas surengė Europos bendrosios mokslinių tyrimų ir inovacijų programos ir Inovacijų fondo sinergijos praktinį seminarą, kuriame dalyvavo brandžių mokslinių tyrimų ir inovacijų projektų, finansuojamų pagal ES mokslinių tyrimų ir

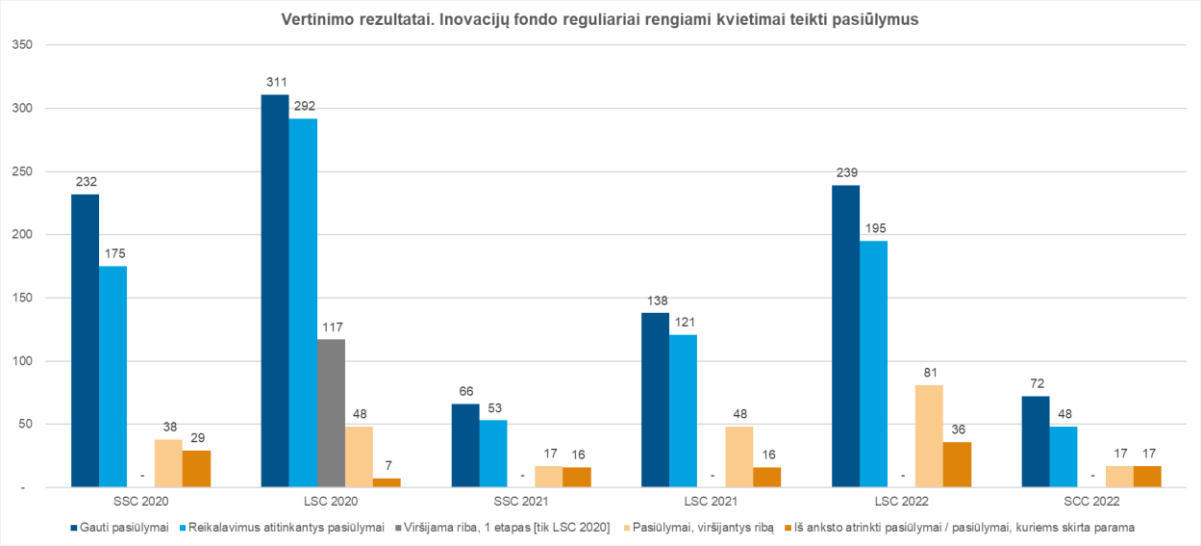
inovacijų finansavimo programas (visų pirma programą „Horizontas 2020“), dalyviai, kad išnagrinėtų Inovacijų fondo finansavimo galimybes siekiant diegti savo technologijas.

4 BENDRA INOVACIJŲ FONDO PADĖTIS IKI 2023 M. PABAIGOS

4.1 Reguliariai rengiamų kvietimų teikti pasiūlymus rezultatų apžvalga

Iki 2023 m. pabaigos Inovacijų fondas jau buvo surengęs septynis reguliarius kvietimus teikti pasiūlymus ir vieną konkurso procedūrą. Todėl iš viso buvo pasirašyti 104 projektų dotacijų susitarimai, kurių bendra vertė – ne daugiau kaip 3,3 mlrd. EUR, taip pat atrinkta dar 17 projektų, dėl kurių rengiamasi pasirašyti dotacijų susitarimus[16]. Lyginant gautus pasiūlymus su turimu biudžetu, pasiūlymų skaičius viršijo numatytą biudžetą (didelio masto projektams numatytas biudžetas vidutiniškai viršytas 12 kartų, o nedidelio masto projektams numatytas biudžetas – 5,3 karto). Tačiau iš toliau pateiktos diagramos matyti, kad pagal pirmąjį kvietimą teikti pasiūlymus buvo pateikta mažiau nedidelio masto projektų pasiūlymų. Tai būtų galima paaiškinti santykinai žema maksimalia 7,5 mln. EUR kapitalo sąnaudų riba ir tuo, kad tokio dydžio projektams dažnai skiriamas nacionalinis finansavimas užtikrinant mažesnę konkurenciją ir taikant paprastesnes pasiūlymų teikimo procedūras.

8 diagrama. Dalyvavimo rezultatų vertinimas. Inovacijų fondo reguliariai rengiami kvietimai teikti pasiūlymus

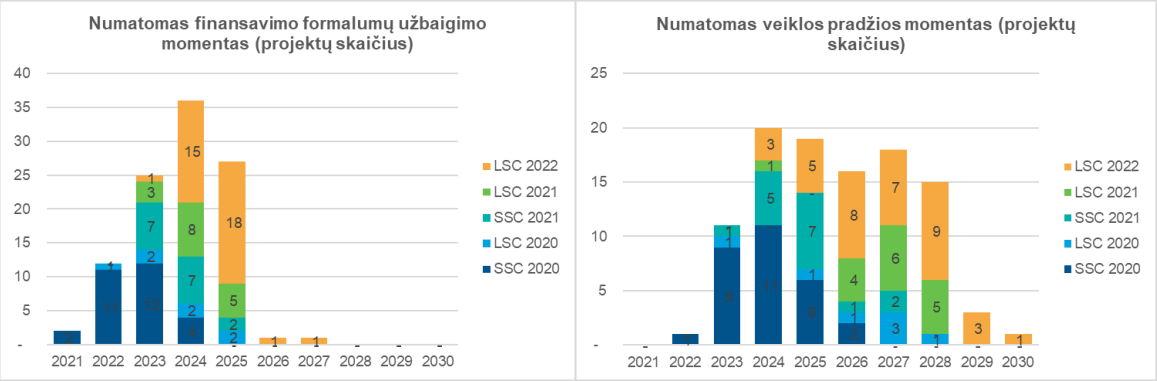
4.2 Projektų parengtumo lygis, įgyvendinimo padėtis ir iššūkiai

Iki 2023 m. pabaigos buvo užbaigti iš viso 39 IF portfelio projektų finansavimo formalumai, o 12 projektų jau buvo pradėti vykdyti. Planuojama, kad didelio masto projektų finansavimo formalumai vidutiniškai bus užbaigti per 20 mėnesių nuo dotacijos susitarimo pasirašymo (t. y.

[16] Šiems projektams, atrinktiems pagal SCC 2022, iki 2023 m. pabaigos dar nebuvo skirta parama, todėl jie bus įtraukti į IF 2024 m. metinę ataskaitą.

gerokai anksčiau nei IF deleguotojo reglamento 11 straipsnio 1 dalies c punkte nurodytas privalomas ketverių metų terminas) ir projektai bus pradėti vykdyti per 49 mėnesius. Nedidelio masto projektų atžvilgiu atitinkami vidurkiai yra 15 ir 31 mėnuo. Iki 2023 m. pabaigos iš Inovacijų fondo projektams iš viso išmokėta 120,9 mln. EUR dotacijų.

9 diagrama. IF portfelio projektų parengtumo lygiai iki 2023 m. pabaigos

Nepaisant didelio atrinktų projektų parengtumo ir kokybės, novatoriškų technologijų kūrimas kelia tam tikrą riziką, kuri kartais virsta realybe įgyvendinimo metu. Dėl to dotacijos susitarimas gali būti iš dalies pakeistas arba projektas gali būti nutrauktas.

Nuo IF įsteigimo jis iš dalies pakeitė 45 dotacijų susitarimus. Beveik 30 proc. atvejų buvo vėluojama dėl tiekimo grandinės sutrikimų. Kitos dažnos priežastys, dėl kurių tenka daryti pakeitimus, yra vėlavimas išduodant leidimus, pokyčiai, darantys poveikį projekto konsorciumui, sunkumai užtikrinant finansavimą ir neesminių finansinių ar techninių aspektų pakeitimai.

2023 m. dotacijų susitarimai buvo nutraukti tik dėl dviejų projektų[17]:

- „BIOZIN“ (atrinktas pagal LSC 2020, nutrauktas 2023 m. liepos mėn.). Projektu buvo siekiama komerciniais tikslais pastatyti pirmąją įmaišomųjų biodegalų gamyklą, naudojant bendrovei „Shell“ nuosavybės teise priklausančią integruotą hidropirolizės ir hidrokonversijos (IH2) technologiją. Iš naujo įvertinęs technologiją, projekto vystytojas pakeitė savo verslo prioritetus;
- „BCP“ (atrinktas pagal SSC 2020, nutrauktas 2023 m. lapkričio mėn.). Projektu buvo siekiama iš krosnių dūmų išgauti atliekinę šilumą ir ją pakartotinai panaudoti flotacinio stiklo gamybos procese. Įgyvendinant projektą nepavyko panaikinti netikrumo dėl to, kur galiausiai bus pastatyti įrenginiai.

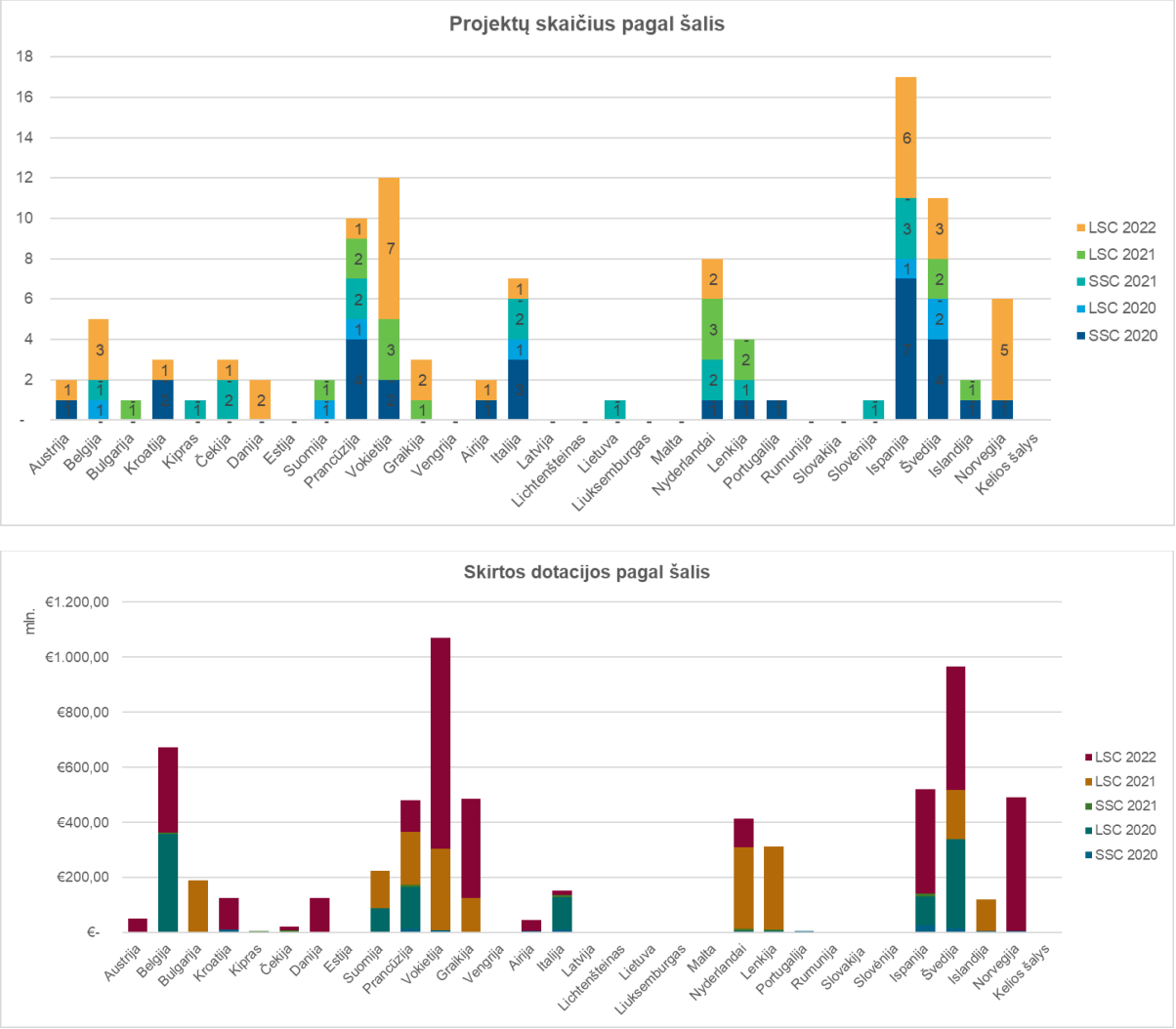
4.3 Geografinis pasiskirstymas

55 proc. projektų vykdomi penkiose šalyse: Ispanijoje (17), Švedijoje (11), Vokietijoje (12), Prancūzijoje (10) ir Nyderlanduose (8). Tačiau žvelgiant į skirtų dotacijų dalį matyti kitoks vaizdas: daugiausia lėšų (1,07 mlrd. EUR) skirta Vokietijos projektams, taip pat Švedijos

[17] Abiem atvejais sutarties nutraukimo metu mokėjimai nebuvo atlikti. Neišmokėtos lėšos bus sugrąžintos į Inovacijų fondo biudžetą.

(964 mln. EUR) ir Belgijos (670,7 mln. EUR) projektams. Rytų ir Vidurio Europos projektų skaičius tebėra palyginti mažas.

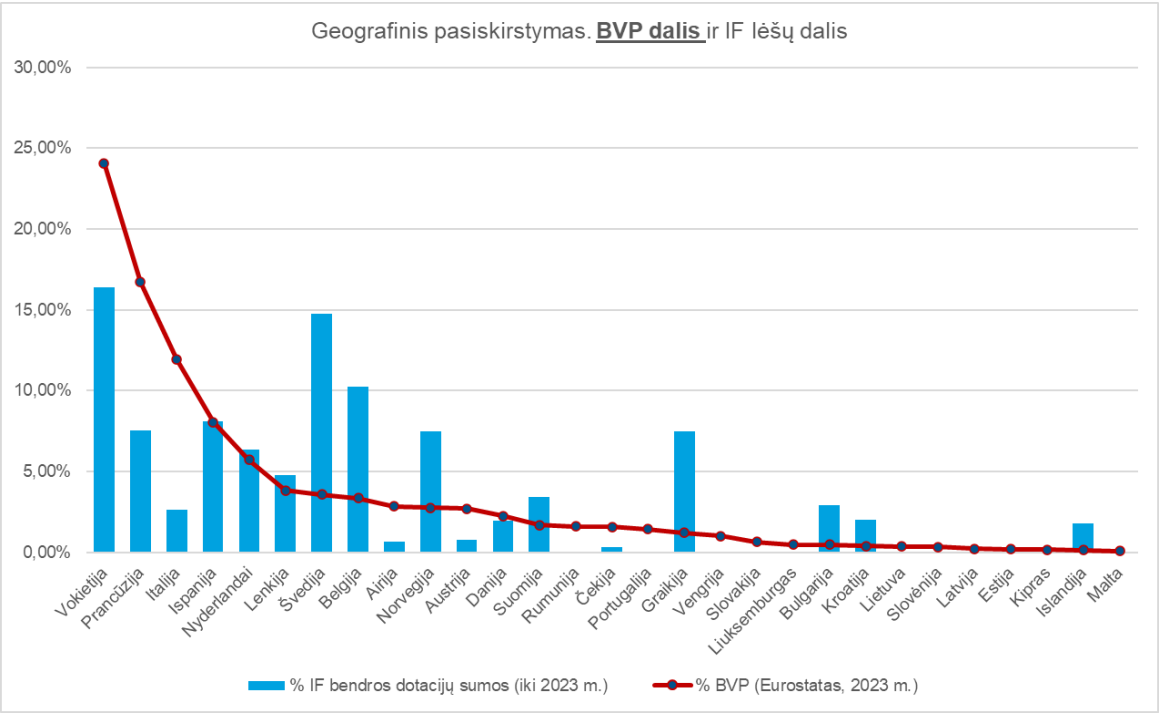
10 diagrama. Geografinis IF portfelio projektų[18] pasiskirstymas

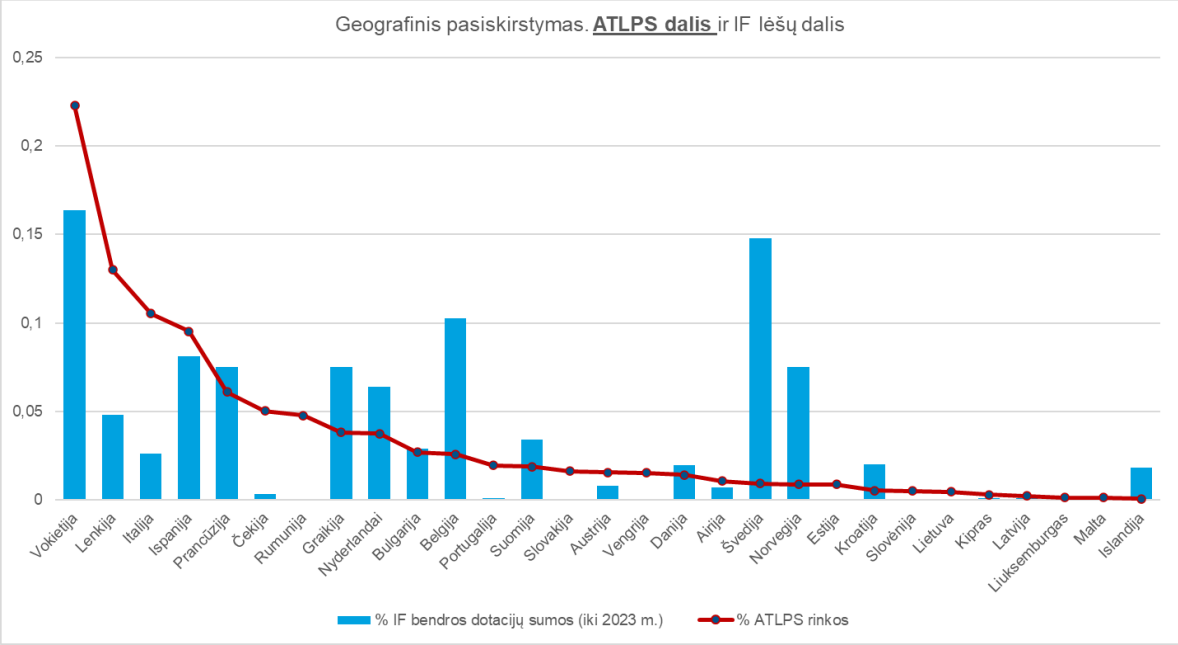

IF finansavimo geografinis pasiskirstymas taip pat gali būti lyginamas pagal svertinį BVP ir ES ATLPS rinkos dalį kiekvienoje iš šalių. Atsižvelgiant į tai, tokios šalys kaip Vokietija, Italija, Airija ir Austrija vis dar gali būti laikomos nepakankamai atstovaujamomis pagal jų teritorijoje skiriamo finansavimo sumą.

[18] Tik tie projektai, dėl kurių pasirašyti dotacijų susitarimai, (iki 2023 m. pabaigos pagal SSC 2022 atrinktų projektų dotacijų susitarimai dar nebuvo pasirašyti).

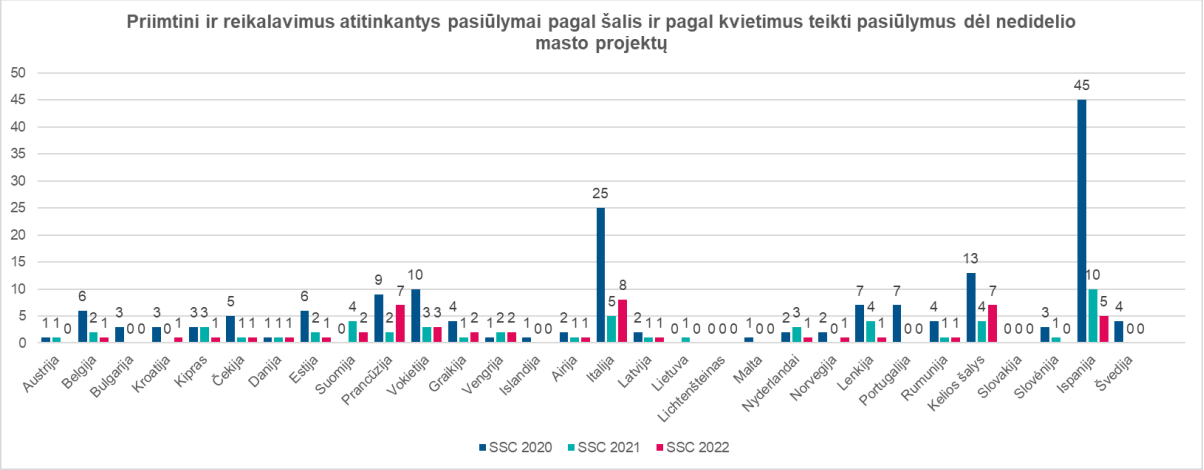
11 diagrama. Kiekvienai šaliai skirtų dotacijų ir kiekvienos šalies Europos BVP dalies bei ES ATLPS dalies palyginimas

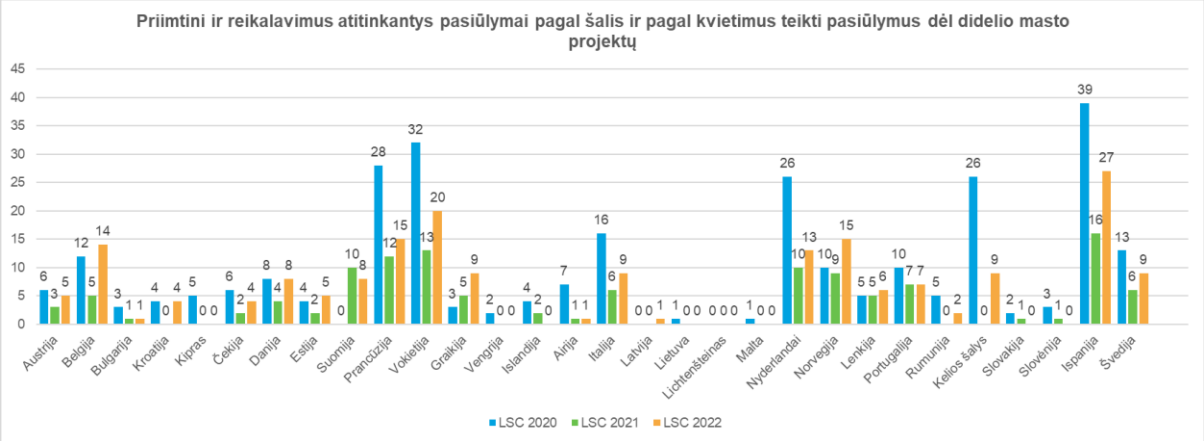

Nors veiksmingas geografinis dalyvavimas IF yra atidžiai stebimas, dar per anksti daryti išvadas apie geografiniu požiūriu subalansuotą įgyvendinimą. 2023 m. pagal LSC 2022 buvo atrinkti šeši didelio masto projektai penkiose naujose šalyse (Austrijoje, Airijoje, Čekijoje, Danijoje, Kroatijoje), o pagal SSC 2022 buvo atrinkti pirmieji nedidelio masto projektai Danijoje, Graikijoje, Latvijoje ir Vengrijoje.

12 diagrama. Priimtini ir reikalavimus atitinkantys pasiūlymai, gauti iš kiekvienos šalies pagal kiekvieną kvietimą teikti pasiūlymus

Tačiau, siekdama atsižvelgti į tai, kad iš kai kurių valstybių narių pateikta mažiau pasiūlymų ir jos turi mažiau projektų, kuriems skirta parama, (kaip parodyta pirmiau pateiktoje diagramoje) IF skatina keletą iniciatyvų, kuriomis siekiama padėti valstybėms narėms pagerinti projektų pasiūlymų kokybę ir taip pagerinti geografinę pusiausvyrą. Tai, be kita ko, PVP, speciali techninė pagalba valstybėms narėms, kuriose veiksmingas dalyvavimas yra menkas, ir specialūs mokymai nacionalinėms ryšių palaikymo institucijoms.

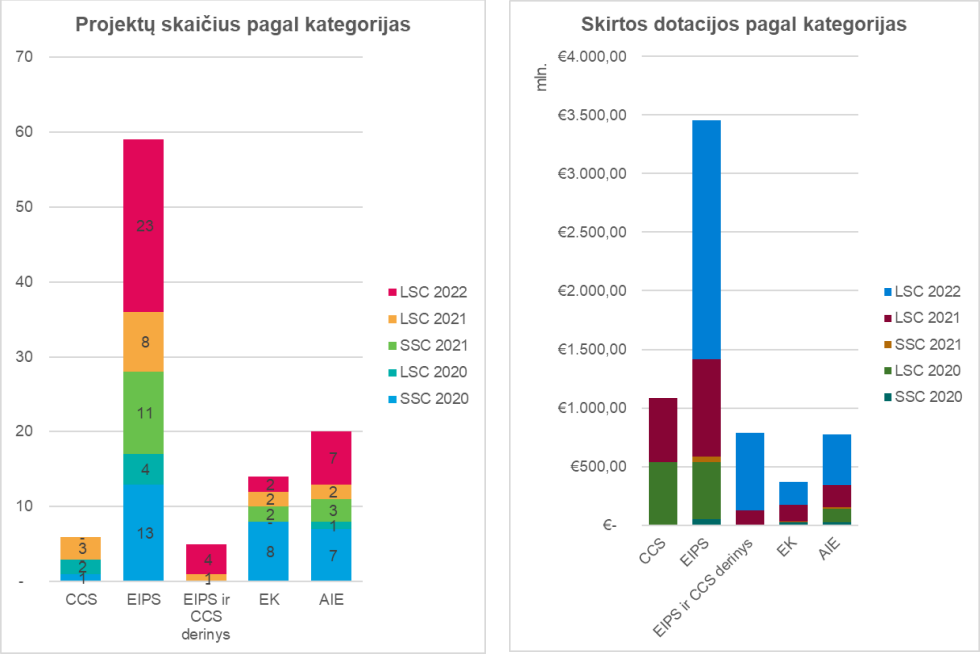
Inovacijų fondas siūlo PVP ir mokymus nacionalinėms ryšių palaikymo institucijoms, kad padėtų užtikrinti geografinę pusiausvyrą visoje Europoje. Tačiau, kaip matyti iš pirmiau pateiktos diagramos, šio tikslo įgyvendinimas pasirodė esąs sudėtingas, kiek tai susiję su gautais pasiūlymais ir projektais, kuriems buvo skirta parama. Todėl Inovacijų fondo deleguotasis reglamentas buvo peržiūrėtas, kad į jį būtų įtraukta techninė pagalba valstybėms narėms, kurių veiksmingas dalyvavimas yra menkas. Taip siekiama stiprinti konkrečių valstybių narių pajėgumus remti projektų teikėjus jų teritorijose, atliekant poreikių vertinimą ir įgyvendinant sprendimus spragoms pašalinti.

4.4 Remiami sektoriai

Inovacijų fondo projektai skirstomi į keturias pagrindines kategorijas: i) anglies dioksido surinkimas ir saugojimas (CCS); ii) energijai imlūs pramonės sektoriai (EIPS); iii) energijos

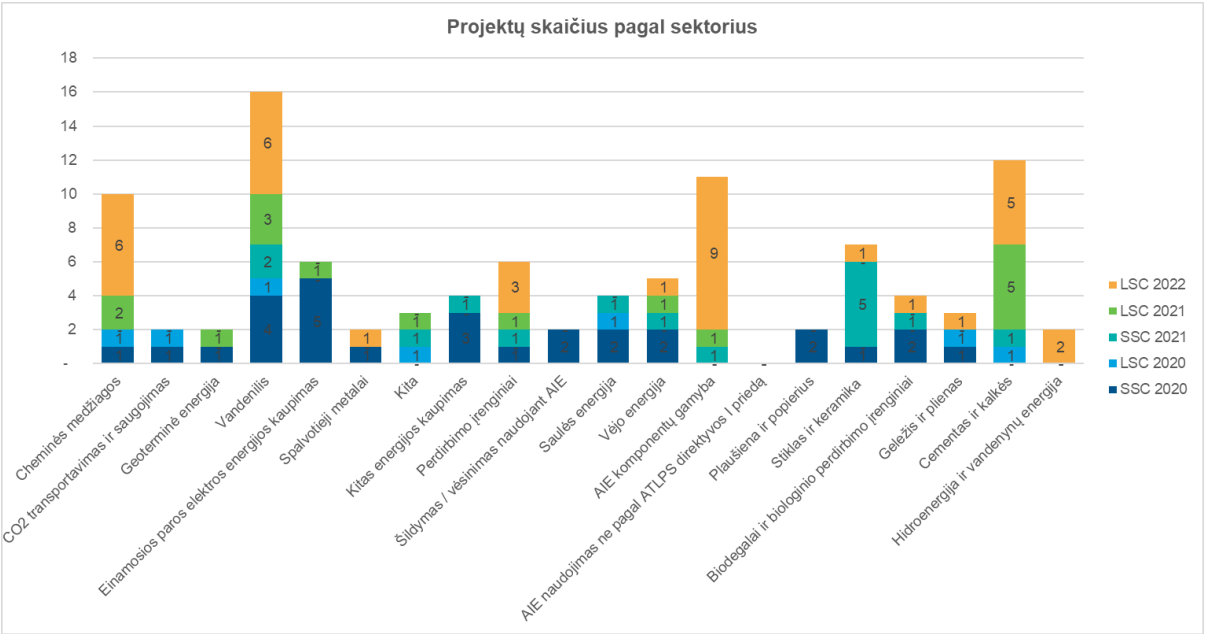
kaupimas (EK) ir iv) atsinaujinančiųjų išteklių energija (AIE). Projektai taip pat gali būti priskiriami penktajai mišriai kategorijai tais atvejais, kai jie apima anglies dioksido surinkimo technologijas ir pramonės priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo veiklą. Iki 2023 m. pabaigos dauguma remiamų projektų buvo priskirti energijai imlių pramonės sektorių kategorijai, o 59 projektams buvo skirta 53 proc. visų dotacijų.

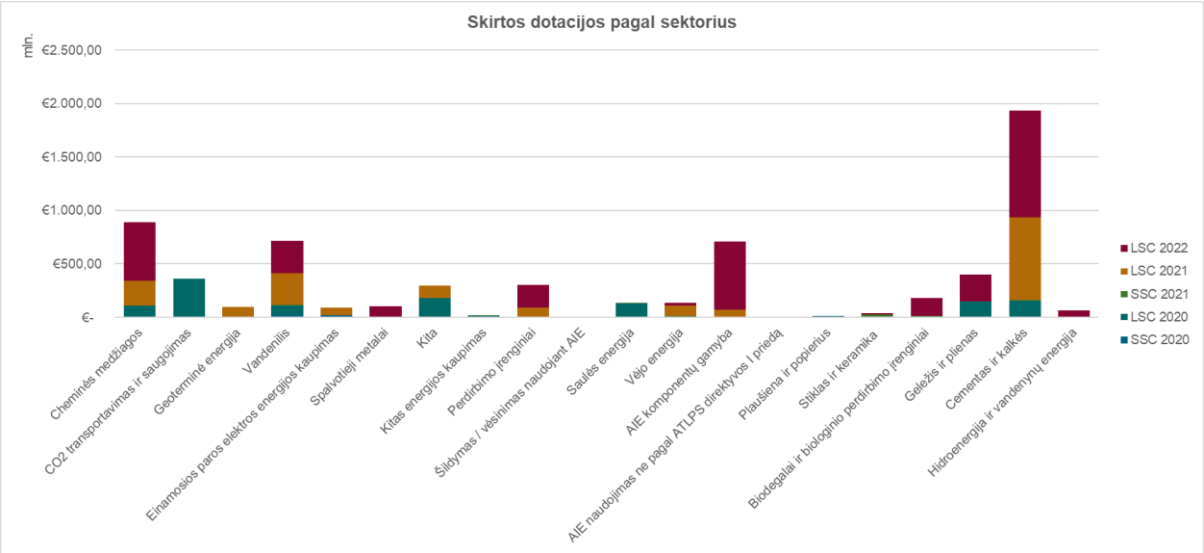
13 diagrama. Projektų, kuriems skirta parama, kategorijos

Daugiausia IF portfelyje esančių projektų numatyta šiuose sektoriuose: vandenilio (16), cemento ir kalkių (12), atsinaujinančiųjų išteklių energijos komponentų gamybos (11) ir cheminių medžiagų (10). Didžiausia finansinė parama (1,9 mlrd. EUR) skirta cemento ir kalkių sektoriui, kuriam reikia daug lėšų dėl to, kad jis, siekdamas sumažinti priklausomybę nuo iškastinio kuro, vis dar labai priklauso nuo anglies dioksido surinkimo ir saugojimo technologijų.

14 diagrama. Projektų, kuriems skirta parama, sektoriai

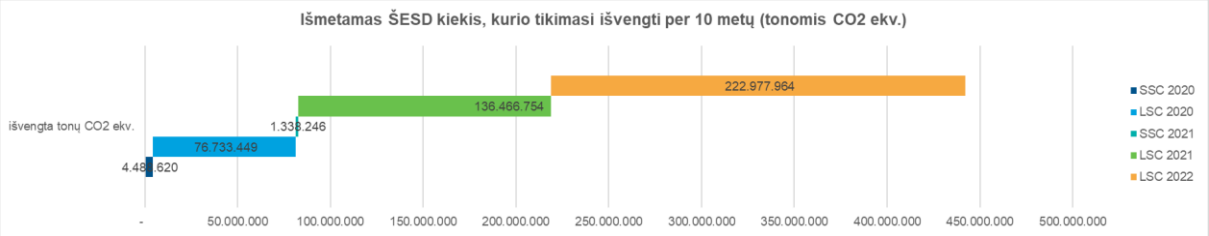

4.5 Išvengtas išmetamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų (ŠESD) kiekis

Numatoma, kad įgyvendinant 104 Inovacijų fondo 2023 m. portfelio projektus per pirmąjį jų veiklos dešimtmetį iš viso bus išvengta 442 mln. tonų CO_2 ekv., t. y. vidutiniškai 68 EUR dotacijų finansavimo vienam kilogramui išvengto CO_2 ekv.

15 diagrama. Išmetamųjų teršalų kiekis, kurio numatoma išvengti per pirmąjį veiklos dešimtmetį

5 IŠVADOS

IF tapo svarbia priemone siekiant iki 2050 m. ES užtikrinti poveikio klimatui neutralumą, remti poveikio klimatui neutralizavimo užmojus, plėtoti novatoriškas technologijas ir pasiekti ES politikos tikslus. 2023 m. pabaigoje buvo numatoma, kad įgyvendinant 104 projektus, kuriems buvo skirta beveik 6,5 mlrd. EUR IF dotacijų parama 20-yje sektorių, per pirmąjį veiklos dešimtmetį bus išvengta 442 mln. tonų CO_2 ekv. Palyginimui, tai sudaro maždaug 14 proc. viso 2022 m. ES išmetamo ŠESD kiekio.

IF kvietimuose teikti pasiūlymus dėl didelio masto projektų tiek pateiktų pasiūlymų skaičius, tiek teigiamai įvertintų pasiūlymų skaičius nuolat viršija numatytą biudžetą (teigiamai įvertintų pasiūlymų skaičius numatytą biudžetą viršija vidutiniškai 3,25 karto). Tai rodo didelį susidomėjimą Fondu Europos rinkoje ir užtikrina aukštą projektų konkurencijos lygį. Tačiau tai taip pat rodo, kad tokio pobūdžio finansavimas labai reikalingas ES lygmeniu, kad būtų paspartinta žalioji pertvarka. Kvietimas teikti pasiūlymus LSC 2022 taip pat buvo sėkmingas: buvo gauti 239 pasiūlymai, 81 iš jų viršijo minimalias vertinimo ribas, o 36 pasiūlymams buvo skirta parama. Šis kvietimas teikti pasiūlymus pagal keturias skirtingas temas pasirodė esąs naudingas, nes paskatino konkurenciją tarp panašių projektų, todėl tai buvo atkartota kvietime IF23, kuriame vėlgi buvo pateiktas numatytą biudžetą viršijantis skaičius pasiūlymų pagal visas keturias temas.

Tačiau susidomėjimas kvietimais teikti pasiūlymus dėl nedidelio masto projektų buvo mažesnis, nei tikėtasi. Tai būtų galima paaiškinti santykinai žema maksimalia 7,5 mln. EUR kapitalo sąnaudų viršutine riba ir tuo, kad tokio dydžio projektams dažnai skiriamas nacionalinis finansavimas užtikrinant mažesnę konkurenciją ir taikant paprastesnes pasiūlymų teikimo procedūras. Dėl šios priežasties kvietimas IF23 buvo parengtas taip, kad apimtų trijų dydžių (didelių, vidutinių, mažų) projektų temas, o mažų projektų viršutinė riba padidinta iki 20 mln. EUR kapitalo sąnaudų.

2023 m. Inovacijų fondas sėkmingai įgyvendino naujus paskirstymo mechanizmus ir per rekordiškai trumpą laiką sugebėjo įdiegti konkurso procedūrą, skirtą RFNBO vandenilio gamintojams EEE remti, kartu numatant galimybę valstybėms narėms sutelkti papildomus išteklius pagal aukcionų kaip paslaugos schemą, taip palengvinant valstybės pagalbos patvirtinimą. Inovacijų fondas taip pat padeda derinti finansavimą su kitomis ES priemonėmis pasitelkiant ES ir „Catalyst“ partnerystę, kad tam tikriems projektams galėtų būti skirtas EIB rizikos skolos finansavimas pagal programą „InvestEU“.

Be to, pagal 2022 m. kvietimus teikti pasiūlymus Inovacijų fondas nuolat gerino savo geografinę pusiausvyrą ir pirmą kartą skyrė finansavimą projektams keliose naujose šalyse. Inovacijų fondo deleguotasis reglamentas taip pat buvo iš dalies pakeistas, kad į jį būtų įtraukta techninė pagalba valstybėms narėms, kurių veiksmingas dalyvavimas yra menkas. Taip siekiama stiprinti konkrečių valstybių narių pajėgumus remti projektų teikėjus jų teritorijose, atliekant poreikių vertinimą ir įgyvendinant sprendimus spragoms pašalinti.

EIB įgyvendinama PVP programa pradėta vykdyti 2021 m. Iki 2023 m. pabaigos pagal ją dar buvo teikiama pagalba dėl 17 projektų, kad jie būtų tobulinami ir būtų pakankamai parengti,

siekiant teikti paraiškas dėl finansavimo ir jį gauti. Todėl penkių pakartotinai pateiktų projektų rezultatai buvo pagerinti ir jie buvo atrinkti IF finansavimui gauti.

Visus metus IF vykdė savo dalijimosi žiniomis ir gebėjimų stiprinimo įsipareigojimus: siekdamas sinergijos su kitais ES finansavimo šaltiniais; organizuodamas informacines dienas dėl kvietimų teikti pasiūlymus ir dalijimosi žiniomis renginius, skirtus remiamiems projektams ir pagrindiniams sektorių suinteresuotiesiems subjektams, ir diegdamas prieinamas informacines priemones, siekiant sudaryti palankesnes sąlygas teikti naujas paraiškas. IF taip pat supaprastino savo paraiškų teikimo procedūras. 2023 m. atitinkamų išlaidų apskaičiavimo metodika buvo supaprastinta: esamų metodikų skaičius sumažintas nuo trijų iki dviejų (panaikintos bendros išlygintos sąnaudos), o etaloninio įrenginio nebuvimo metodika tapo numatytąja metodika. 2023 m. aukcionų rengimas taip pat padėjo įgyvendinti paramos skyrimo mechanizmus, dėl kurių pareiškėjams tenka mažesnė administracinė našta.

2024 m. Inovacijų fondas tęsia savo veiklą, skirdamas paramą pagal kvietimą IF23 ir rengdamas IF23 aukcioną; jis taip pat kuria aukcionų kaip paslaugos schemas, kurios gali padėti pritraukti papildomų valstybių narių biudžetų savo priemonėms. Fondas ir toliau bus svarbi priemonė reaguojant į neatidėliotinus politikos poreikius, kartu palengvinant paraiškų teikimą supaprastinant ir pagreitinant lėšų paskirstymą.